

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Finanční management I

**Studijní opora pro kurz Oceňování podniku
v rámci projektu Inovace profesního vzdělávání ve vazbě
na potřeby Jihočeského regionu**

Martin Maršík

**2013
České Budějovice**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu

CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Obsah

Průvodce studiem předmětu	3
Základní okruhy studia:.....	4
Průběh studia, zakončení, komunikace	4
Kapitola 1: Finanční řízení a jeho hlavní funkce, organizace finančního řízení, hlavní cíle	5
Kapitola 2: Podnikání z pohledu základních právních forem	10
Kapitola 3: Strategický finanční management	15
Kapitola 4: Základní přehled statické FA, základní ukazatele FA (rentabilita, aktivita).....	20
Kapitola 5: Základní ukazatele FA (analýza zadluženosti, likvidity)	25
Kapitola 6: Analýza tržních ukazatelů	29
Kapitola 7: Forma a obsah bilancí C-F, analýza bilancí	33
Kapitola 8: Pracovní kapitál (PK) z pohledu managementu	37
Kapitola 9: Financování podniku vnitřními zdroji - ze zadržovaných zisků a z odpisů	41
Kapitola 10: Financování podniku vnitřními zdroji - z rezerv, z racionalizačních opatření....	45
Kapitola 11: Financování podniku vnějšími zdroji - úvěrem, zálohami odběratelů	49
Kapitola 12: Financování podniku - kontokorentním úvěrem, eskontním úvěrem.....	54
Kapitola 13: Financování podniku - akceptačním úvěrem, ostatními zdroji	58
Použitá literatura	62

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Průvodce studiem předmětu

Tato učební opora je určena studentům kurzu „Inovace profesního vzdělávání v rámci Jihočeského regionu.“ Je koncipována jako studijní pomůcka pro studenty kurzu Oceňování podniku. Text předpokládá znalost základních ekonomických předmětů jako je ekonomika podniku, financí podniku, makroekonomie a základních manažerských dovedností.

Cílem předložené studijní opory Finanční management I není komplexně vysvětlit probíranou problematiku, cílem je seznámit čtenáře se základními pojmy a metodickými postupy. Učivo je třeba kombinovat se základní a doporučenou literaturou. Pro úspěšné absolvování kurzu nelze tedy prostudovat a naučit se pouze tuto učební oporu. Učební opora vede čtenáře a informuje ho o obsahu a cílech jednotlivých kapitol, včetně stručného výkladu.

Je nutné si ale uvědomit, že skutečná podniková praxe z pohledu managementu podniku je v reálném životě daleko složitější, než leckdy teoretické knižní popisy. Zvláště v tomto odvětví se schopným finančním manažerem stává člověk až po absolvování několikaleté praxe ve skutečném provozu.

Po absolvování předmětu Finanční management I se budete orientovat v následující problematice:

- finančního řízení a v jeho hlavních funkcích,
- v právních formách podniku,
- ve strategickém managementu,
- v Cash-Flow a v základních ukazatelích finanční analýzy,
- v možnostech financování podniku.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Po skončení a úspěšném absolvování předmětu Finanční management I bude účastník semináře schopen řídit podnik z pohledu:

- finančního řízení,
- výběru vhodné právní formy podniku,
- získaných údajů finanční analýzy,
- stanovení optimální majetkové struktury podniku.

Základní okruhy studia:

1. Finanční řízení a jeho hlavní funkce, organizace finančního řízení, hlavní cíle,
2. Podnikání z pohledu základních právních forem,
3. Strategický finanční management,
4. Základní přehled statické FA, analýza tržních ukazatelů, bilance C-F,
5. Pracovní kapitál (PK) z pohledu managementu, financování podniku.

V každé kapitole je student seznámen se základními pojmy a s časem, který bude potřebovat ke zvládnutí studia. V následující výukové části je seznámen se základní podstatou probírané látky. Teprve po zvládnutí výukové části, může účastník kurzu začít odpovídat na kontrolní otázky, které jsou uvedeny na konci každé kapitoly. Po zvládnutí kurzu Finanční management I lze pokračovat v navazujícím kurzu Finanční management II.

Průběh studia, zakončení, komunikace

Další informace jsou uvedeny v Informačním systému VŠTE, kde je také uveden způsob komunikace mezi účastníkem kurzu a vyučujícím (tutorem). Kromě kontaktní výuky bude využívána zejména komunikace prostřednictvím Internetu. Každý vyučující i účastník kurzu má zavedenu svoji e-mailovou adresu a další formy komunikace jsou možné i přes Informační systém VŠTE.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Kapitola 1: Finanční řízení a jeho hlavní funkce, organizace finančního řízení, hlavní cíle

Klíčové pojmy:

manažerské funkce, princip variantnosti, princip permanentnosti, princip tvůrčího myšlení, finanční řízení, faktory finančního řízení, cíle finančního řízení, principy finančního řízení

Cíle kapitoly:

- pochopení pojmu finanční řízení podniku (FŘP),
- cíle finančního řízení z pohledu manažera,
- porozumění základním principům FŘP,
- princip permanentnosti a princip tvůrčího přístupu.

Čas potřebný ke studiu kapitoly: 10 hodin

Výklad:

Finanční řízení slouží ke kvalitnímu vedení podniku a to z pohledu efektivního financování. Efektivní financování vede ke splnění cílů podniku. **Manažerské funkce** je možné rozdělit na tzv. manažerské sekvenční funkce a manažerské průběžné funkce.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Do manažerských sekvenčních funkcí řadíme:

- princip variantnosti,
- princip permanentnosti,
- princip tvůrčího přístupu.

Princip variantnosti znamená, že ve finančních plánech budou brány v potaz i možné změny vývoje v hospodaření podniku v následujícím období.

Pod **principem permanentnosti** si lze představit stálou inovaci záměrů podniku podle aktuálně se vyvíjející se situace na trhu a v hospodaření podniku.

Princip tvůrčího přístupu znamená využívání nových analytických metod, které slouží pro efektivní řízení svěřené společnosti.

Mezi **průběžné manažerské funkce** je zařazováno zejména:

- řešení finanční situace podniku,
- rozhodování z pohledu financí podniku,
- koordinaci jednotlivých činností při finančním rozhodování.

Finanční manažer musí skloubit obě funkce tj. jak **funkci sekvenční**, tak i **funkci průběžnou** tak, aby docházelo ke správné koordinaci obou funkcí a docházelo ke kvalitnímu řízení podniku. Úkoly finančního řízení můžeme shrnout do následujících úkolů:

- zajišťování potřebného kapitálu pro provoz podniku a rozhodování o struktuře tohoto kapitálu,
- rozdělování takto získaného kapitálu do majetku hmotného, nehmotného a finančního,
- zajišťování stability svěřené společnosti z pohledu např. stability a likvidity,
- rozdělování vytvořeného zisku.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Finanční řízení musí brát v úvahu řadu parametrů. Mezi nejdůležitější řadíme následující faktory:

- **Časové hledisko**, kdy stokoruna, kterou máme dnes, má jinou hodnotu než stokoruna, kterou získáme za rok.
- **Rizikové hledisko**, které můžeme dělit na rizika vnější, které nemůžeme ovlivnit (např. světovou finanční krizi) a vnitřní riziko, které může být způsobeno naším chybným rozhodnutím (pokles poptávky po výrobku). Z tohoto důvodu se snažíme diverzifikovat riziko, což znamená rozprostření rizika mezi více např. odbytových trhů.
- **Výnos a riziko**, je vztah, kdy při zvýšení rizikovosti naší např. investice by měl následovat vyšší výnos a naopak.

Finanční rozhodnutí můžeme dělit na **finanční rozhodnutí taktická**, kdy rozhodujeme o relativně nižších částkách, kdy jejich případná ztráta neovlivní celkový chod podniku a **rozhodnutí strategická**, která při neúspěchu již mohou ovlivnit samotnou existenci podniku.

Cílem finančního řízení je tedy udržení **stability** podniku z pohledu financí, udržování **likvidity** podniku, plnění finančních cílů, **maximalizace hodnoty** majetku podniku. Velmi důležitým faktorem je i **uspokojování zákazníků**.

Aby bylo finanční řízení úspěšné, musíme se řídit základními **principy finančního řízení**. Mezi které řadíme následující položky:

- **Princip peněžních toků** – pro podnik je zásadní, jakým způsobem získává své příjmy a jaké má naopak výdaje. Společnost může totiž papírově vykazovat zisk, ale ve skutečnosti může mít zásadní finanční problémy.
- **Princip efektivního investování** – existuje celá řada způsobů, jak měřit efektivitu investic, např. metoda čisté současné hodnoty, indexu čisté současné hodnoty, vnitřního výnosového procenta atd.
- **Princip časového hlediska** – stejné finanční prostředky, které získám dnes a které získám zítra, nemají pro podnik stejnou hodnotu.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

- **Princip rizika** – projekty, které vykazují vyšší míru rizika, musí také vykazovat vyšší míru výnosnosti.
- **Princip kapitálového rozložení** – hledání určitého optima mezi velikostí vlastního a cizího kapitálu.
- **Princip plánování a analýzy** – jedna z nejdůležitějších součástí finančního řízení.

Studijní materiály:

Základní literatura:

VOCHOZKA, M., P. MULAČ et al. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada, 2012, ISBN 978-80-247-4372-1.

VÁCHAL, J., M. VOCHOZKA. *Podnikové řízení*. Praha: Grada, 2013, ISBN 978 – 80-247-4642-5.

Doporučené studijní zdroje:

KISLINGEROVÁ, E. et al. *Manažerské finance*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, ISBN 978-80-7179-903-0.

SYNEK, M. et al. *Manažerská ekonomika*. 4. doplněné vydání. Praha: Grada, 2007, ISBN 978-80-247-1992-4.

MIKOVCOVÁ, H. a H. SCHOLLEOVÁ. *Praktikum Podniková ekonomika pro bakalářské studium*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, ISBN 80-86898-78-4.

MULAČ, P., M. VOCHOZKA a V. MULAČOVÁ. *Podniková ekonomika*. České Budějovice: VŠTE, 2009, ISBN 978-80-87278-25-3.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

? Otázky a úkoly

- 1) Vysvětlete pojem sekvenční manažerské funkce, a jaké principy řadíme do manažerských sekvenčních funkcí.
- 2) Vysvětlete pojem průběžné manažerské funkce, a jaké činnosti do průběžných manažerských funkcí řadíme.
- 3) Jaké faktory musíme respektovat, aby finanční řízení podniku bylo úspěšné.

? Úkoly k zamyšlení a diskuzi

- 1) Zamyslete se, zda lze oddělit finanční řízení podniku od provozního vedení podniku a zda jsou obě funkce vzájemně slučitelné v osobě jednoho manažera.
- 2) Zamyslete se, zda dochází k vývoji finančního řízení z pohledu nových informačních technologií.

🔑 Klíč k řešení otázek:

- 1) *Viz. výklad.*
- 2) *Viz výklad.*
- 3) *Viz výklad.*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Kapitola 2: Podnikání z pohledu základních právních forem

Klíčové pojmy:

právní forma podnikání, omezené a neomezené ručení, osobní obchodní společnost, kapitálové společnost, živnost, spol. s ručením omezením, akciová společnost, veřejná obchodní společnost, komanditní společnost

Cíle kapitoly:

- pochopení pojmu právní forma podnikání,
- pochopení pojmu živnosti,
- porozumění pojmu obchodní společnost,
- znalost rozdělení společností na osobní obchodní společnosti a kapitálové společnosti.

Čas potřebný ke studiu kapitoly: 10 hodin

Výklad:

Z hlediska financí je **právní forma podnikání** jedním z nejdůležitějších činitelů, které významným způsobem ovlivňují např. podnikatelské riziko, nároky na počáteční kapitál,

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

náročnost založení společnosti, daňové zatížení a mnohé další ukazatele. Pokud se podíváme např. na podnikatelské riziko, tak v současné době existují **dvě základní právní úpravy**:

- **tzv. omezené ručení** – to je situace, kdy podnikatel ručí pouze do výše svého nesplaceného majetkového vkladu,
- **tzv. neomezené ručení** – v této situaci podnikatel ručí za své závazky, které vznikly z podnikání celým svým majetkem.

Dalším příkladem jsou nároky na počáteční kapitál. U společnosti s ručením omezeným je ze zákona definován rozsah počátečního kapitálu ve výši 200 tis. Kč. U akciové společnosti již mluvíme o 2 milionech Kč (pokud společnost není registrována na kapitálovém trhu, nebo 20 milionů, pokud společnost registrována je).

I z této malé ukázky je patrné, že zvolené formě podnikání je třeba věnovat maximální pozornost.

Základní právní formy podnikání:

- **Živnosti** – tato forma podnikání většinou představuje podnikání jednotlivce, které má omezený rozsah a předmětem tohoto podnikání je výroba, prodej zboží nebo služby. U živností majitel ručí za závazky své firmy celým svým majetkem. Podmínky pro provozování živnosti: dovršení věku 18-ti let, způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost, bezdlužnost vůči FÚ. Živnosti dělíme na ohlašovací (řemeslné, vázané, volné) a koncesované. Živnostenským oprávněním je získání tzv. výpisu z živnostenského rejstříku.
- **Obchodní společnosti** dělíme na osobní obchodní společnosti a kapitálové společnosti.
 - o **Osobní obchodní společnosti** – do této skupiny řadíme veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti. Tyto společnosti jsou charakteristické nízkou kapitálovou vybaveností a jejich rozkvět (z pohledu množství) byl na počátku devadesátých let.
 - o **Kapitálové společnosti** – do této skupiny patří společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti. Akciové společnosti jsou děleny do dvou základních modelů. U anglosaského modelu valná hromada volí představenstvo a dozorčí radu. Představenstvo jmenuje a odvolává

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

generálního ředitele společnosti. U německého modelu valná hromada volí dozorčí radu a dozorčí rada jmenuje a odvolává generálního ředitele a management společnosti.

V následující tabulce č. 1 je přehled základních údajů k jednotlivým typům obchodních společností

Tab.č. 1 – základní informace – Obchodní společnosti

	S.R.O.	A.S.	V.O.S.	K.S.
Počet zakladat.	1-50 osob	min 1 PO nebo 2 FO	min 2 osoby	min. 1 KS min. 1 KŘ
Zakladatelská listina	zakl.listina nebo spol.smlouva	zakl.smlouva nebo zakl. listina	spol.smlouva	spol. smlouva
Zákon.povin. tvorby ZK	minimálně 200 tis. Kč	minimálně 2 mil. Kč nebo 20 mil. Kč	NE	ANO – není stanovena jeho výše
Zákon. povin. tvorby RF	ANO	ANO	NE	NE
Povin. min. výše vkladu	20 000,-	NE	NE	KD – 5 tis. Kč
Ručení společníků	Do výše svých nesplacených vkladů	Akcionáři za závazky společnosti neručí	Celým svým majetkem	KŘ celým majetkem, KD do výše nesplacených vkladů
Ručení společ.	Celým svým majetkem	Celým svým majetkem	Celým svým majetkem	Celým svým majetkem
Rozdělení zisku (základní)	Podle výše vkladu	Výplata dividend akcionářům	Rovným dílem	Obě skupiny rovným dílem - KŘ rovným dílem, KD dle vkladů
Orgány společnosti	valná hromada, jednatelé, dozorčí rada (není povinnost)	valná hromada, představenstvo, dozorčí rada	statutární orgán	statutární orgán

Zdroj: vlastní,

Vysvětlivky – komplementář (KŘ), komanditisté (KD), základní kapitál (ZK), rezervní fond (RF)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Studijní materiály:

Základní literatura:

VOCHOZKA, M., P. MULAČ et al. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada, 2012, ISBN 978-80-247-4372-1.

VÁCHAL, J., M. VOCHOZKA. *Podnikové řízení*. Praha: Grada, 2013, ISBN 978 – 80-247-4642-5.

Doporučené studijní zdroje:

KISLINGEROVÁ, E. et al. *Manažerské finance*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, ISBN 978-80-7179-903-0.

SYNEK, M. et al. *Manažerská ekonomika*. 4. doplněné vydání. Praha: Grada, 2007, ISBN 978-80-247-1992-4.

MIKOVCOVÁ, H. a H. SCHOLLEOVÁ. *Praktikum Podniková ekonomika pro bakalářské studium*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, ISBN 80-86898-78-4.

MULAČ, P., M. VOCHOZKA a V. MULAČOVÁ. *Podniková ekonomika*. České Budějovice: VŠTE, 2009, ISBN 978-80-87278-25-3.

Otázky a úkoly

- 1) Vyjmenujte, jaké znáte druhy živností a tyto druhy vzájemně porovnejte.
- 2) Jaké je ručení společníků u společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti, veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti.
- 3) Jaký je zásadní rozdíl mezi akciovou společností německého typu a anglosaského typu?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

? Úkoly k zamyšlení a diskuzi

- 1) Pokud budete zakládat podnik, který se zabývá investicemi do rizikových oblastí podnikání, jakou společnost si založíte?
- 2) Zamyslete se nad tím, z jakého důvodu jsou zakládány veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti a ne pouze společnosti s ručením omezeným?

🔑 Klíč k řešení otázek:

- 1) *Viz výklad.*
- 2) *Viz výklad.*
- 3) *Viz výklad.*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Kapitola 3: Strategický finanční management

Klíčové pojmy:

strategický finanční management, efektivní zajištění financování podniku, efektivní alokace kapitálu, agresivní strategie, konzervativní strategie, neutrální strategie, strategické investiční cíle, základní cíle strategického řízení

Cíle kapitoly:

- pochopení pojmu finanční strategické řízení,
- vysvětlení strategií financování podniku,
- porozumění investičním strategickým cílům podniku,
- princip permanentnosti a princip tvůrčího přístupu.

Čas potřebný ke studiu kapitoly: 10 hodin

Výklad:

Finanční strategické řízení podniku znamená řízení finanční činnosti podniku v delším časovém horizontu. Týká se převážně kapitálově vyšších operací, které přinášejí závažné změny do financování podniku a jsou tudíž pro podnik poměrně rizikové.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Mezi strategické finanční řízení řadíme hlavně:

- **Efektivní zajištění financování podniku** - hlavním zdrojem financování by měly být jak interní zdroje, a to zejména odpisy a zisk po zdanění i zdroje, které vzniknou přerozdělením kapitálu (např. odprodej přebytečných zásob a dlouhodobého majetku), tak i zdroje externí. Zvláště důležitá je tedy znalost managementu o finančních trzích, které pro podnik představují zdroj získání krátkodobého i dlouhodobého kapitálu.
- **Efektivní alokace kapitálu** – sem řadíme vyhledávání a vyhodnocování jednotlivých podnikatelských projektů tak, aby tyto projekty vedly k co největšímu zvyšování tržní hodnoty podniku.

Strategie financování podniku

Základní bilanční pravidlo financování podniku říká, že dlouhodobý majetek podniku je financován dlouhodobými zdroji. Tyto zdroje mohou být jak vlastní zdroje podniku, tak i cizí. Rozlišujeme **tři základní typy strategie** financování oběžného majetku:

- **agresivní strategie financování,**
- **neutrální strategie financování,**
- **konzervativní strategie financování.**

Agresivní strategií financování se myslí situace, kdy podnik využívá krátkodobý cizí kapitál k financování trvalých oběžných aktiv. Tuto strategii většinou volí podniky, které jsou ve fázi růstu, a kdy úroveň ziskovosti je vyšší než u podniků, které volí konzervativní přístup financování. V některých případech je krátkodobým kapitálem financována stálá aktiva, což může samozřejmě vést i ke krizi likvidity. O **neutrální strategii financování** mluvíme, pokud je sladěna životnost aktiv s životností pasiv. **Konzervativní strategie financování** používá dlouhodobý kapitál k financování tzv. kolísavé složky oběžného majetku. Krátkodobý kapitál je potom využit pouze pro pokrytí nenadálých výkyvů oběžných aktiv. Tento způsob, kdy dlouhodobý kapitál je použit i pro financování kolísavé složky oběžných aktiv, je sice pro podnik nejdražší, ale zároveň nejméně rizikový.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Strategie investování dlouhodobého majetku podniku

Při investování do dlouhodobého majetku podniku finanční management řeší dvě základní otázky:

- kolik finančních prostředků a v jakém časovém horizontu má podnik investovat,
- jaký dlouhodobý majetek má firma nakoupit (popř. který investiční projekt vybrat).

Každou **investici** je třeba posuzovat **ze tří základních hledisek**, a to z pohledu očekávaného **výnosu, rizika a likvidity**. Zde musí být splněny požadavky vlastníka, které odpovídají jeho základnímu strategickému cíli. Obecně lze strategické investiční cíle rozdělit do mnoha kritérií, z nichž jsou vybrána nejdůležitější:

- **Maximalizace ročních výnosů** – je upřednostňována ta investice, která přinese co nejvyšší roční výnos.
- **Růst ceny investice** – u tohoto typu není pro investora důležitý roční výnos z investice, ale celkové zvýšení hodnoty původního investičního vkladu.
- **Minimalizace rizika** – zde investoři minimalizují riziko své investice a zároveň tím minimalizují obvykle i svůj zisk.
- **maximalizace likvidity** – investor se opět spokojí s nižším ročním výnosem, ale prioritou pro něj je rychlá možnost přeměny investice do finančních prostředků.

Mezi **faktory**, které ovlivňující strategické finanční řízení firmy patří zejména:

- **finanční cíle firmy,**
- **vnější a vnitřní prostředí firmy,**
- **životní fáze, ve které se firma nachází.**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Studijní materiály:

Základní literatura:

VOCHOZKA, M., P. MULAČ et al. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada, 2012, ISBN 978-80-247-4372-1.

VÁCHAL, J., M. VOCHOZKA. *Podnikové řízení*. Praha: Grada, 2013, ISBN 978 – 80-247-4642-5.

Doporučené studijní zdroje:

KISLINGEROVÁ, E. et al. *Manažerské finance*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, ISBN 978-80-7179-903-0.

SYNEK, M. et al. *Manažerská ekonomika*. 4. doplněné vydání. Praha: Grada, 2007, ISBN 978-80-247-1992-4.

MIKOVCOVÁ, H. a H. SCHOLLEOVÁ. *Praktikum Podniková ekonomika pro bakalářské studium*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, ISBN 80-86898-78-4.

MULAČ, P., M. VOCHOZKA a V. MULAČOVÁ. *Podniková ekonomika*. České Budějovice: VŠTE, 2009, ISBN 978-80-87278-25-3.

Otázky a úkoly

- 1) Jaké parametry řadíme mezi základní strategické investiční cíle firmy?
- 2) Jaké znáte tři základní typy strategie financování oběžného majetku podniku?
- 3) Jak zní základní bilanční pravidlo pro financování podniku?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

? Úkoly k zamyšlení a diskuzi

- 1) Diskutujte o důvodu platnosti zlatého bilančního pravidla.
- 2) Zamyslete se nad tím, proč financování kolísavé složky oběžných aktiv je dlouhodobým kapitálem nejméně rizikové?

🔑 Klíč k řešení otázek:

- 1) *Viz výklad.*
- 2) *Viz výklad.*
- 3) *Viz výklad.*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Kapitola 4: Základní přehled statické FA, základní ukazatele FA (rentabilita, aktivita)

Klíčové pojmy:

finanční analýza podniku, důvody využívání finanční analýzy, ukazatele rentability, ukazatele aktivity, rentabilita celkového kapitálu, rentabilita celkových vložených aktiv, rentabilita tržeb, obrat celkových aktiv, obrat stálých aktiv, obrat zásob, doba obratu pohledávek, doba obratu závazků

Cíle kapitoly:

- využití finanční analýzy pro řízení podniku,
- použití ukazatelů rentability z pohledu řízení podniku,
- použití ukazatelů aktivity z pohledu řízení podniku,
- komparační metoda výstupů z finanční analýzy.

Čas potřebný ke studiu kapitoly: 10 hodin

Výklad:

Analýza poměrových ukazatelů vyhodnocuje vztah mezi dvěma ukazateli na základě jejich podílu. Při finanční analýze vycházíme obvykle ze základních účetních dokladů

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

podniku jako je **rozvaha** a **výkaz zisku a ztráty**. Data, které získáme z rozvahy, mají charakter stavových veličin, kdy interpretují výsledky k určitému datu. Údaje, které získáme z výkazu zisku a ztrát, jsou intervalovými veličinami vztahující se k určitému období.

Hlavní důvody, které vedou k široké oblibě poměrových ukazatelů z pohledu managementu společnosti, lze shrnout do následujících bodů:

- Informují o **časovém vývoji** finanční situace společnosti.
- Lze **porovnávat** více společností s obdobným výrobním zaměřením.
- Jsou výchozím stupněm pro **matematické modely**, pomocí kterých je možné modelovat např. budoucí vývoj nebo rizika.

Základní členění ukazatelů finanční analýzy je:

- **ukazatele rentability,**
- **ukazatele aktivity,**
- **ukazatele zadluženosti,**
- **ukazatele likvidity.**

Ukazatele rentability informují o výši zisku z pohledu výše zdrojů podniku. Mezi základní ukazatele rentability patří – **rentabilita celkového kapitálu (ROI)**, **rentabilita celkových vložených aktiv (ROA)**, **rentabilita vlastního kapitálu (ROE)** a mnohé další. V tomto textu budou ukázány pouze **základní ukazatele rentability**.

Rentabilita celkového kapitálu nám ukazuje míru zisku na jednotku vloženého celkového kapitálu.

$ROI = (\text{zisk před zdaněním} + \text{nákladové úroky}) / \text{celkový kapitál}$

Důležitým ukazatelem je **rentabilita celkových vložených aktiv (ROA)**, jinak řečeno ukazatel míry výnosu na aktiva.

$ROA = (\text{čistý zisk} + \text{úroky} \times (1 - \text{sazba daně})) / \text{aktiva}$

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) je ukazatelem, kterým vlastníci získají informaci, zda jejich investice přináší dostatečný výnos, který odpovídá jejich investičnímu riziku.

$ROE = \text{čistý zisk} / \text{vlastní kapitál}$

Rentabilita tržeb vypočítává velikost zisku na jednotku tržeb a vypočítá se dle následujícího vzorce:

$ROS = \text{zisk} / \text{tržby}$

Ukazatele aktivity – podávají informaci, jak efektivně analyzovaná společnost hospodáří se svými aktivy. Pokud má totiž společnost více aktiv, než je pro provoz podniku potřeba, vznikají jí zvýšené náklady a to se projeví i na zisku. Je-li situace opačná, pak nemůže společnost realizovat veškeré své podnikatelské záměry a přichází o výnosy.

Základními ukazateli aktivity jsou:

Obrat celkových aktiv, který udává, kolikrát se aktiva obrátí za určené časové období, zpravidla jeden rok.

$\text{Obrat celkových aktiv} = \text{roční tržby} / \text{aktiva}$

Obrat stálých aktiv informuje analyzovaný podnik, zda je potřeba pořídit další produkční majetek.

$\text{Obrat stálých aktiv} = \text{roční tržby} / \text{stálá aktiva}$

Obrat zásob nás informuje o tom, kolikrát ročně je každá položka zásob prodána a znovu naskladněna

$\text{Obrat zásob} = \text{roční tržby} / \text{zásoby}$

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Doba obratu pohledávek říká, za jak dlouho jsou pohledávky splaceny.

Doba obratu pohledávek = $\text{pohledávky} / \text{tržby} / 365$

Doba obratu závazků říká, za jak dlouho hradíme naše závazky.

Doba obratu závazků = $\text{závazky} / \text{tržby} / 365$

Studijní materiály:

Základní literatura:

VOCHOZKA, M., P. MULAČ et al. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada, 2012, ISBN 978-80-247-4372-1.

VÁCHAL, J., M. VOCHOZKA. *Podnikové řízení*. Praha: Grada, 2013, ISBN 978 – 80-247-4642-5.

Doporučené studijní zdroje:

KISLINGEROVÁ, E. et al. *Manažerské finance*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, ISBN 978-80-7179-903-0.

SYNEK, M. et al. *Manažerská ekonomika*. 4. doplněné vydání. Praha: Grada, 2007, ISBN 978-80-247-1992-4.

MIKOVCOVÁ, H. a H. SCHOLLEOVÁ. *Praktikum Podniková ekonomika pro bakalářské studium*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, ISBN 80-86898-78-4.

MULAČ, P., M. VOCHOZKA a V. MULAČOVÁ. *Podniková ekonomika*. České Budějovice: VŠTE, 2009, ISBN 978-80-87278-25-3.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

? Otázky a úkoly

- 1) Jaký ukazatel byste mohli použít, pokud byste chtěli získat informaci o výši Vašeho výnosu z investice?
- 2) Obrat celkových aktiv udává, kolikrát se aktiva obrátí za určité časové období. Management bude požadovat vyšší obrat aktiv, nebo naopak nižší obrat aktiv?
- 3) Vyjmenujte základní skupiny ukazatelů finanční analýzy.

? Úkoly k zamyšlení a diskuzi

- 1) Diskutujte o možnosti využití finanční analýzy v podnikové praxi.
- 2) Zamyslete se nad tím, zda výsledky finanční analýzy lze jednoznačně interpretovat pro různá odvětví hospodářské sféry.

🔑 Klíč k řešení otázek:

- 1) *Viz výklad.*
- 2) *Viz výklad.*
- 3) *Viz výklad.*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Kapitola 5: Základní ukazatele FA (analýza zadluženosti, likvidity)

Klíčové pojmy:

finanční analýza, analýza zadluženosti, analýza likvidity, celková zadluženost, koeficient zadluženosti, dlouhodobá zadluženost, běžná zadluženost, běžná likvidita, pohotová likvidita, okamžitá likvidita

Cíle kapitoly:

- pochopení pojmu finanční analýza,
- využití analýzy zadluženosti v podnikovém řízení,
- použití analýzy likvidity v praxi,
- využití metody komparace při aplikaci finanční analýzy.

Čas potřebný ke studiu kapitoly: 10 hodin

Výklad:

Ukazatelé zadluženosti informují o vzájemném poměru mezi cizími a vlastními zdroji financování a měří zadluženost podniku. Mezi základní ukazatele zadluženosti patří – **celková zadluženost, koeficient zadluženosti, dlouhodobá zadluženost a běžná zadluženost.**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Celkovou zadluženost je možné vypočítat jako poměr cizího kapitálu k celkovým aktivům. V případě, že vlastní aktiva jsou oproti cizím aktivům velká, je menší riziko pro věřitele v případě likvidace podniku. Věřitelé tedy dávají přednost nízkému ukazateli zadluženosti. Vlastníci preferují větší finanční páku, která jim přinese znásobení výnosů podniku.

Celková zadluženost = cizí kapitál/celková aktiva

Koeficient zadluženosti je poměr mezi cizím a vlastním kapitálem.

Koeficient zadluženosti = cizí kapitál/vlastní kapitál

Dlouhodobá zadluženost nám říká, jak velká část aktiv je hrazena dlouhodobými dluhy. Pomocí tohoto ukazatele můžeme určit optimální poměr dlouhodobých cizích zdrojů a krátkodobých cizích zdrojů.

Dlouhodobá zadluženost = dlouhodobý cizí kapitál/celková aktiva

Běžná zadluženost vyjadřuje poměr mezi krátkodobým cizím kapitálem a celkovými aktivy.

Běžná zadluženost = krátkodobý cizí kapitál/celková aktiva

Ukazatele likvidity – charakterizují, jak je analyzovaná společnost schopna dostát svým závazkům. Je to poměr mezi úhradou závazků podniku (čitatel) a tím, co je nutné zaplatit (jmenovatel). Mezi základní ukazatele likvidity patří **běžná likvidita, pohotová likvidita a okamžitá likvidita.**

Běžná likvidita informuje, kolikrát jsou krátkodobé závazky pokryty oběžnými aktivy.

Běžná aktiva = oběžná aktiva/krátkodobé závazky

Pohotová likvidita oproti běžné likviditě odečítá z oběžných aktiv zásoby a v čitateli tak zůstávají pouze peněžní prostředky, krátkodobé finanční papíry a krátkodobé pohledávky.

Pohotová aktiva = (oběžná aktiva – zásoby)/krátkodobé závazky

Okamžitá likvidita je ukazatel, který informuje o schopnosti podniku okamžitě splatit své krátkodobé závazky pouze z peněžních prostředků a krátkodobého finančního majetku.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Okamžitá likvidita = (peněžní prostřed. + krátk. finanční majetek)/okamžitě splatné závazky

Doporučené hodnoty jednotlivých finančních ukazatelů sice v odborné literatuře existují, ale nelze je interpretovat jednoznačně. Důležitým faktorem je, jaké má podnik výrobní zaměření, jak je velký, v jakém fázi hospodářského cyklu se nachází ekonomika státu a na dalších parametrech. Finanční analýza se nejčastěji používá k poměření podobných podniků mezi sebou (**metoda komparace**).

Studijní materiály:

Základní literatura:

VOCHOZKA, M., P. MULAČ et al. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada, 2012, ISBN 978-80-247-4372-1.

VÁCHAL, J., M. VOCHOZKA. *Podnikové řízení*. Praha: Grada, 2013, ISBN 978 – 80-247-4642-5.

Doporučené studijní zdroje:

KISLINGEROVÁ, E. et al. *Manažerské finance*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, ISBN 978-80-7179-903-0.

SYNEK, M. et al. *Manažerská ekonomika*. 4. doplněné vydání. Praha: Grada, 2007, ISBN 978-80-247-1992-4.

MIKOVCOVÁ, H. a H. SCHOLLEOVÁ. *Praktikum Podniková ekonomika pro bakalářské studium*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, ISBN 80-86898-78-4.

MULAČ, P., M. VOCHOZKA a V. MULAČOVÁ. *Podniková ekonomika*. České Budějovice: VŠTE, 2009, ISBN 978-80-87278-25-3.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

? Otázky a úkoly

- 1) Vysvětlete rozdíl mezi následujícími ukazateli – běžná likvidita, pohotová likvidita a okamžitá likvidita.
- 2) Jak byste definovali rozdíl mezi celkovou zadlužeností a koeficientem zadluženosti.
- 3) V čem spočívá metoda komparace při interpretaci výsledků finanční analýzy?

? Úkoly k zamyšlení a diskuzi

- 1) Je možné paušálně mezi ukazatele běžná likvidita, pohotová likvidita a okamžitá likvidita zařadit matematické znaky (je větší, je menší) tak, aby výsledek byl vždy pravdivý?
- 2) Kde je možné získat údaje o hospodaření konkurenčních podniků pro vypracování finanční analýzy tak, aby mohla být použita metoda komparace?

🔑 Klíč k řešení otázek:

- 1) *Viz výklad.*
- 2) *Viz výklad.*
- 3) *Viz výklad.*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Kapitola 6: Analýza tržních ukazatelů

Klíčové pojmy:

základní tržní ukazatele, čistý zisk na akcii, dividenda na akcii, dividendový výnos, ziskový výnos, pyramidový rozklad, matematicko-statistické metody

Cíle kapitoly:

- pochopení využitelnosti vybraných tržních ukazatelů podniku,
- tržní ukazatele z pohledu akcionáře,
- vysvětlení pojmu provozní ukazatele,
- seznámení s pojmem pyramidové rozklady.

Čas potřebný ke studiu kapitoly: 10 hodin

Výklad:

V následující kapitole budou představeny některé **tržní ukazatele**. Tyto ukazatele informují investory o návratnosti jejich investic pomocí dividend nebo pomocí růstu ceny akcií. **Základními ukazateli jsou čistý zisk na akcii, dividenda na akcii, dividendový výnos, ziskový výnos a poměr tržní ceny k zisku na akcii.**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Čistý zisk na akcii je poměr mezi celkovým ziskem po zdanění a odpočtu výplaty primárních dividend vydělený počtem kmenových akcií.

Čistý zisk na akcii = čistý zisk/ počet kmenových akcií

Dividenda na akcii je údaj, který informuje o velikosti dividend přepočtených na jednu akcii. Vedení společnosti by mělo zachovávat dividendy na stále úrovni nebo se snažit o jejich růst.

Dividenda na akcii = dividendy za rok/počet kmenových akcií

Dividendový výnos je poměr mezi dividendou na akcii a tržní cenou akcie. Investora tento údaj informuje o zisku na jednu investovanou korunu do akcií.

Dividendový výnos = dividenda na akcii/ tržní cena akcie

Ziskový výnos je míra rentability kapitálu, který investor vložil do akcií.

Ziskový výnos = čistý zisk na akcii/ tržní cena akcie

Mezi metody finanční analýzy nepatří pouze metody poměrové finanční analýzy. Existují i jiné přístupy, např. **provozní ukazatele**, které jsou zaměřeny na podnik a jsou využívány při podnikovém řízení. Management pomocí těchto ukazatelů může sledovat a řídit svěřený podnik. Mezi základní provozní ukazatele, které jsou tokové, patří např. náklady. Správné řízení nákladů má za následek hospodárné vynakládání jednotlivých druhů tohoto ukazatele a dosažení lepšího výsledku hospodaření.

Další metodou finanční analýzy jsou např. ukazatelé na **bázi finančních fondů a cash flow**. Tuto metodu využíváme, pokud potřebujeme hlubší analýzu podniku. Hlavním cílem je vyjádřit a změřit vnitřní potenciál z finančního hlediska. Jinak řečeno, vytvořit z vlastní činnosti podniku finanční přebytky, které je možné dále přerozdělit ve formě dividend či k financování investic.

V ekonomické praxi se také používá analýza vývoje zisku, kde se využívají **body zvratu**. Ty si můžeme představit jako body, od kterých dochází k obratu od ztráty k zisku.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Další možností je využití soustav ukazatelů. Sem patří zejména **pyramidové rozklady, bonitní modely a bankrotní (predikční) modely**. Pyramidové rozklady slouží k logickému posouzení vazeb mezi ukazateli pomocí jejich rozkladu. Bonitní, někdy jsou nazývány jako diagnostické modely, se snaží pomocí jednoho ukazatele vyjádřit finanční situaci podniku. Posledním modelem jsou **bankrotní (predikční) modely**, které se snaží pomocí vybraných ukazatelů signalizovat či varovat o finančním ohrožení podniku.

Existují ještě vyšší metody finanční analýzy, jako jsou **matematicko-statistické metody** nebo tzv. nestatistické metody. Použití těchto modelů ale nespadá do náplně těchto opor a jsou určeny pro magisterské studium.

Studijní materiály:

Základní literatura:

VOCHOZKA, M., P. MULAČ et al. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada, 2012, ISBN 978-80-247-4372-1.

VÁCHAL, J., M. VOCHOZKA. *Podnikové řízení*. Praha: Grada, 2013, ISBN 978 – 80-247-4642-5.

Doporučené studijní zdroje:

KISLINGEROVÁ, E. et al. *Manažerské finance*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, ISBN 978-80-7179-903-0.

SYNEK, M. et al. *Manažerská ekonomika*. 4. doplněné vydání. Praha: Grada, 2007, ISBN 978-80-247-1992-4.

MIKOVCOVÁ, H. a H. SCHOLLEOVÁ. *Praktikum Podniková ekonomika pro bakalářské studium*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, ISBN 80-86898-78-4.

MULAČ, P., M. VOCHOZKA a V. MULAČOVÁ. *Podniková ekonomika*. České Budějovice: VŠTE, 2009, ISBN 978-80-87278-25-3.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

? Otázky a úkoly

- 1) K čemu se využívá analýza tržních ukazatelů?
- 2) Jak byste definovali rozdíl mezi dividendovým výnosem a ziskovým výnosem?
- 3) Jaký je rozdíl mezi bonitními a bankrotními modely?

? Úkoly k zamyšlení a diskuzi

- 1) Diskutujte o možnosti využití analýzy tržních ukazatelů v praxi.
- 2) Zamyslete se nad tím, jaká je využitelnost bonitních modelů v praxi.

🔑 Klíč k řešení otázek:

- 1) *Viz výklad.*
- 2) *Viz výklad.*
- 3) *Viz výklad.*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Kapitola 7: Forma a obsah bilancí C-F, analýza bilancí

Klíčové pojmy:

cash-Flow, nepřímá metoda zjišťování C-F, přímá metoda zjišťování C-F, členění investiční, provozní a finanční

Cíle kapitoly:

- pochopení pojmu Cash - Flow,
- porozumění výpočtu C-F nepřímou metodou,
- porozumění výpočtu C-F přímou metodou,
- pochopení důvodu členění C-F na provozní, finanční a investiční část.

Čas potřebný ke studiu kapitoly: 10 hodin

Výklad:

Pod pojmem **cash-flow (C-F)** se rozumí toková veličina. To znamená, že informuje o přírůstku nebo naopak o úbytku peněžních prostředků při činnosti podniku za určité období, např. jednoho roku. Hlavním **úkolem** výkazu C-F je informovat o **výsledcích finančního řízení**. Tyto informace jsou rozděleny na výsledky provozní, finanční a investiční. Je možné v nich najít údaje, které by jinak bylo nutné získat podrobnou analýzou rozvahy, výsledovky a přílohy. Používání C-F má řadu výhod – např. v C-F se mnohem méně projevují inflační

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

prostředí příslušné ekonomiky, které by jinak vyvolalo velké zkreslení našeho vyhodnocení výnosů, nákladů a samozřejmě zisku. Další velkou výhodou C-F je, že není závislé na systému a časovém rozlišení (tvorba rezerv, kurzové rozdíly), které je využíváno v podniku.

Cash – Flow nám tedy zobrazuje **reálné finanční toky** ve společnosti a v **průřezových okamžicích** nám dává informace o tom, zda je firma schopna hradit své závazky. V Cash-Flow mluvíme o **toku reálných peněz**, na rozdíl např. od rozvahy, kde mluvíme o majetku a jeho financování, nebo od výsledovky, kde hovoříme o nákladech a výnosech.

Pokud bychom chtěli princip Cash-Flow přiblížit čtenáři zjednodušeně, tak pokud vyjde ke konkrétnímu dni výsledek **Cash-Flow kladný**, pak to znamená, že v ten okamžik **máme hotovost** v pokladně nebo na finančním účtu. Naopak **záporné Cash-Flow** nám signalizuje, že **v pokladně nebo na účtu** jsme v daný okamžik **v mínusu** a nejsme tedy schopni hradit své závazky.

Někdy ekonomové používají i rozšířené Cash-Flow, které kromě finančních prostředků v hotovosti a na účtu zahrnuje i další ekvivalenty jako jsou **šeky, směnky, státní pokladniční poukázky nebo dluhopisy**.

Výkaz **Cash-Flow** je členěn do následujících oblastí:

- na **hlavní výdělečnou** neboli **provozní činnost** – sem zahrnujeme příjmy z podnikatelské činnosti, výdaje na tuto činnost, daň z příjmů atd.
- na **investiční činnost** – do této činnosti je zahrnováno nabývání či naopak pozbývání dlouhodobých aktiv, leasing nebo např. poskytování půjček nebo úvěrů.
- na **financování podniku** – kam řadíme zejména příjmy z emisí akcií nebo dluhopisů, splátky úvěrů, vyplácení dividend nebo změny ve výši kapitálu podniku.

Cash-Flow můžeme vypočítat pomocí **dvou** základních **metod**:

- **přímá metoda výpočtu Cash-Flow,**
- **nepřímá metoda výpočtu Cash-Flow.**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Přímá metoda výpočtu Cash – Flow - podstatou této metody je vykázání hrubých finančních toků neboli skutečných hodnot příjmů a výdajů, které jsou následně uspořádány podle hlavních titulů. Určitým problémem této metody je fakt, že bankovní operace, které je možné vyčíst na bankovních výpisech, neumožňují zjistit účel, pro který byly provedeny. Proto se využívá tzv. **nepravá přímá metoda**, kdy převedeme jednotlivé nákladově-výnosové operace na příjmy a výdaje.

Nepřímá metoda výpočtu cash-Flow – vychází z výsledku hospodaření, což může být zisk nebo ztráta, a tento výsledek hospodaření se dále upravuje o příslušné výnosové a nákladové položky podle účelovosti operací. Obvykle je Cash-Flow tedy **členěno** na okruh **investiční, provozní a finanční**.

Studijní materiály:

Základní literatura:

VOCHOZKA, M., P. MULAČ et al. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada, 2012, ISBN 978-80-247-4372-1.

VÁCHAL, J., M. VOCHOZKA. *Podnikové řízení*. Praha: Grada, 2013, ISBN 978 – 80-247-4642-5.

Doporučené studijní zdroje:

KISLINGEROVÁ, E. et al. *Manažerské finance*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, ISBN 978-80-7179-903-0.

SYNEK, M. et al. *Manažerská ekonomika*. 4. doplněné vydání. Praha: Grada, 2007, ISBN 978-80-247-1992-4.

MIKOVCOVÁ, H. a H. SCHOLLEOVÁ. *Praktikum Podniková ekonomika pro bakalářské studium*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, ISBN 80-86898-78-4.

MULAČ, P., M. VOCHOZKA a V. MULAČOVÁ. *Podniková ekonomika*. České Budějovice: VŠTE, 2009, ISBN 978-80-87278-25-3.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

? Otázky a úkoly

- 1) Vysvětlete, v čem může být C-F užitečné pro management podniku.
- 2) V čem spočívá zásadní rozdíl výkazu C-F oproti rozvaze a výsledovce?
- 3) Cash-Flow je možné řešit přímou a nepřímou metodou. Která metoda výpočtu je v praxi více používána?

? Úkoly k zamyšlení a diskuzi

- 1) Z jakého důvodu může být výkaz Cash – Flow užitečný pro management podniku?
- 2) Jaká je provázanost výkazů rozvaha, výsledovka a výkazu Cash – Flow?

🔑 Klíč k řešení otázek:

- 1) Viz výklad.
- 2) Viz výklad.
- 3) Viz výklad.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Kapitola 8: Pracovní kapitál (PK) z pohledu managementu, obrátkový cyklus, řízení a financování PK

Klíčové pojmy:

optimalizace oběžných aktiv, obrátkový cyklus, hrubý pracovní kapitál, čistý pracovní kapitál

Cíle kapitoly:

- vysvětlení optimalizace oběžných aktiv,
- obrátkový cyklus z pohledu finančního manažera,
- vysvětlení pojmu hrubý pracovní kapitál,
- využití znalosti o velikosti čistého pracovního kapitálu v podnikové praxi.

Čas potřebný ke studiu kapitoly: 10 hodin

Výklad:

Velikost **oběžných aktiv** ovlivňuje hospodaření podniku. Z pohledu finančního manažera je možné tuto položku **optimalizovat** v zásadě **dvěma způsoby**. Prvním způsob je **analytický**, kdy finanční manažer optimalizuje jednotlivé položky, které spadají do oběžných aktiv. Jedná se tedy zejména o zásoby, rozpracovanou výrobu, hotové výrobky atd. Druhý způsob je

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

způsob **globální**, kdy se optimální velikost vypočte podle tzv. obrátkového cyklu peněz. **Obrátkový cyklus** si můžeme představit jako časové období, které uplyne od výdaje peněz za materiál a inkasa peněz za hotové výrobky. Obrátkový cyklus **se skládá z doby obratu zásob, doby obratu pohledávek a doby odkladu plateb**. Doba obratu zásob si lze představit jako období, které uplyne od nákupu zásob a prodeje hotových výrobků. Doba obratu pohledávek, o které se někdy také hovoří jako o době inkasa a je definována jako období od vystavení faktury do doby inkasa peněz. Naproti doba odkladu plateb je časové období, které uplyne od nákupu materiálu a práce i platbou za tyto produkty a služby. Výslednou dobu obratu peněz získáme, pokud sečteme dobu obratu peněz s dobou inkasa a odečteme dobu odkladu peněz.

Hrubý pracovní kapitál je definován jako součet veškerých oběžných aktiv. Naproti tomu, čistý provozní kapitál je rozdíl hrubého pracovního kapitálu, od kterého se odečtou krátkodobé závazky. Mezi krátkodobé závazky řadíme hlavně nevyplacené mzdy, krátkodobé úvěry, dluhy u dodavatelů atd. Pokud se podíváme podrobněji na oběžná aktiva, lze konstatovat, že vždy v podniku existuje tak zvaná pojistná zásoba, která na sebe váže stálé finanční prostředky a oběžná aktiva, které vykazují vysokou rychlost obratu.

Čistý pracovní kapitál (provozní kapitál), označujeme ČPK - nám říká, jak velká část oběžného majetku je financována dlouhodobým kapitálem. Jestliže je čistý pracovní kapitál **kladný**, znamená to, že oběžná aktiva jsou částečně kryta dlouhodobým kapitálem. Opačně, pokud je čistý pracovní kapitál **záporný**, je část stálých aktiv kryta krátkodobým kapitálem. Již z názvu ukazatele je patrné, že slovo pracovní má evokovat určitou pružnost tohoto majetku z pohledu jeho využití.

Pokud se podíváme na čistý pracovní kapitál z pohledu manažera podniku, tak ekonom společnosti sleduje, v jaké výši jsou oběžná aktiva hrazena z dlouhodobých zdrojů. Pokud by totiž došlo k prodeji majetku, který byl hrazen z dlouhodobých zdrojů, došlo by k získání části těchto finančních prostředků. Ty by mohly být využity na jiné aktivity společnosti. Jinak řečeno, manažer vidí v kladné hodnotě čistého pracovního kapitálu určitý zdroj financí, a tím i volný kapitál. Vlastník společnosti se na čistý pracovní kapitál dívá z hlediska pasiv. Jeho pohled směřuje na možnost vyměnit dlouhodobé zdroje financování, které jsou relativně drahé, za levnější krátkodobé. To by přineslo i zlevnění financování zdrojů.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Hodnotu čistého pracovního kapitálu dostaneme, pokud od **celkových oběžných aktiv odečteme celkové krátkodobé závazky**. Druhá možnost výpočtu je součet vlastního jmění společnosti a dlouhodobých závazků a následným odečtením stálých aktiv. Výhodou zmiňovaného ukazatele je, že je spojen s běžným krátkodobým financováním, jinak řečeno s financováním oběžného majetku, tedy majetku, který má dobu obratu kratší než jeden rok.

Nevýhoda používání ukazatele čistý pracovní kapitál je, že při jeho výpočtu jsou využívány některé položky, které lze sice přesně definovat, ale jejich skutečná vypovídající schopnost je omezená. Jedná se např. o pohledávky, které mohou být obtížně vymahatelné nebo neprodejné zásoby. Znamená to, že ne všechny položky, které do výpočtu zahrnujeme, jsou skutečně likvidní. V praxi se tedy může stát, že hodnota čistého pracovního kapitálu je vysoká, ale podnik nemá finanční hotovost na uhrazení svých závazků.

V závěru lze shrnout, že **hodnota čistého pracovního kapitálu by měla být kladná**, aby bylo možné dostát krátkodobým závazkům. Na druhou stranu, příliš vysoká hodnota pracovního kapitálu není také dobrá, protože se jedná o „umrtvený“ kapitál, který nevydělává a snižuje se tak rentabilita podniku.

Studijní materiály:

Základní literatura:

VOCHOZKA, M., P. MULAČ et al. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada, 2012, ISBN 978-80-247-4372-1.

VÁCHAL, J., M. VOCHOZKA. *Podnikové řízení*. Praha: Grada, 2013, ISBN 978 – 80-247-4642-5.

Doporučené studijní zdroje:

KISLINGEROVÁ, E. et al. *Manažerské finance*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, ISBN 978-80-7179-903-0.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu

CZ .1.07/3.2.08/03.0035

SYNEK, M. et al. *Manažerská ekonomika*. 4. doplněné vydání. Praha: Grada, 2007, ISBN 978-80-247-1992-4.

MIKOVCOVÁ, H. a H. SCHOLLEOVÁ. *Praktikum Podniková ekonomika pro bakalářské studium*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, ISBN 80-86898-78-4.

MULAČ, P., M. VOCHOZKA a V. MULAČOVÁ. *Podniková ekonomika*. České Budějovice: VŠTE, 2009, ISBN 978-80-87278-25-3.

? Otázky a úkoly

- 1) Jakými způsoby můžete optimalizovat položku oběžná aktiva?
- 2) Jaká je definice hrubého pracovního kapitálu a jak se liší od čistého pracovního kapitálu?
- 3) Jaké jsou nevýhody při používání ukazatele čistý pracovní kapitál?

? Úkoly k zamyšlení a diskuzi

- 1) Proč by měla být hodnota čistého pracovního kapitálu kladná?
- 2) V textu je napsáno, že pohledávky mohou být někdy obtížně vymahatelné. Jak může management podniku co nejvíce omezit tyto pohledávky? Jaké má k tomu možnosti a nástroje?

🔑 Klíč k řešení otázek:

- 1) Viz výklad.
- 2) Viz výklad.
- 3) Viz výklad.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Kapitola 9: Financování podniku vnitřními zdroji - ze zadržených zisků a z odpisů

Klíčové pojmy:

interní a externí zdroje financování, financování podniku vnitřními zdroji, financování z odpisů, financování ze zadržených zisků podniku

Cíle kapitoly:

- interní a externí zdroje financování,
- pochopení financování podniku z vnitřních zdrojů,
- vysvětlení financování z odpisů,
- pochopení financování ze zadržených zisků podniku,

Čas potřebný ke studiu kapitoly: 10 hodin

Výklad:

Aby mohl podnik realizovat zvolené investiční projekty, musí mít k dispozici přiměřený objem finančních prostředků. Tyto **dlouhodobé finanční prostředky** lze zajistit pomocí externích nebo interních zdrojů. Mezi **interní zdroje** patří např. zadržený zisk nebo odpisy. Interní zdroje, speciálně odpisy, jsou většinou nejdůležitější složkou investic v podnikové

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

praxi. Mezi **externí zdroje** řadíme např. úvěry, dluhopisy, finanční leasing (to jsou tzv. cizí zdroje) nebo vklady vlastníků, dotace (to jsou vlastní zdroje).

Mezi nejdůležitější vnitřní (interní) zdroje financování společnosti tedy patří:

- financování ze zadržených zisků,
- financování z odpisů,
- financování z finančních rezerv,
- financování z racionalizačních opatření.

V této kapitole budou probrány první dva zdroje, a to financování akciové společnosti ze zadržených zisků a financování z odpisů. Při využití interních zdrojů hovoříme o **samofinancování** podniku.

Financování ze zadržených zisků (někdy hovoříme o financování z nerozdělených zisků) – tyto zdroje představují část zisku po zdanění, kdy tato část není vyplacena formou dividend, popř. tantiém akcionářům nebo orgánům společnosti a zároveň tyto prostředky nejsou využity na navýšení fondů ze zisku. Je tedy možné hovořit, že velikost této položky je závislá na následujících faktorech:

- velikosti hospodářského výsledku,
- na výši daňového zatížení z příjmu,
- na velikosti odvodů do rezervního fondu, který je povinný,
- na velikosti příspěvku do ostatních fondů podniku, které jsou tvořeny ze zisku a jsou nepovinné,
- na velikosti odměny orgánům společnosti,
- a v neposlední řadě na velikosti dividend.

Jak již bylo v předchozím textu zmíněno, podnik vytváří **dva základní druhy fondů** – **povinné a nepovinné**. Mezi povinné fondy patří fondy, které jsou definovány zákonem a tyto fondy slouží na ochranu akcionářů. Nepovinné fondy zřizuje podnik svým rozhodnutím, resp. rozhodnutím valné hromady. Většinou jsou tyto fondy zřízené přísně účelově a manipulace s nimi pro jiný účel je pro management podniku obtížné.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Financování z odpisů – v praxi odpisy rozdělujeme na **odpisy účetní** a **odpisy daňové**. O účetních odpisech hovoříme, pokud jsou zahrnovány do nákladů a o těchto odpisech si podnik rozhoduje sám. Vytvoří k tomuto účelu tzv. odpisový plán, ve kterém si určí výši způsob odpisování. V zásadě ale velikost opotřebení majetku by mělo přibližně odpovídat účetním odpisům. Druhým typem jsou daňové odpisy, které slouží pro výpočet daně z příjmu. Podnik si opět může volit mezi daňovými odpisy rovnoměrnými nebo zrychlenými.

V principu lze odpisy definovat jako peněžní opotřebení dlouhodobého majetku za určité období ve společnosti. Jsou významným faktorem, který ovlivňuje hospodaření společnosti, protože jsou součástí provozních nákladů a ovlivňují tedy daňový základ podniku. Odpisy jsou tak významným zdrojem financování podniku. Velikost odpisů tedy závisí na následujících faktorech:

- velikost odepisované základny,
- odpisová sazba,
- metoda odpisování.

Studijní materiály:

Základní literatura:

VOCHOZKA, M., P. MULAČ et al. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada, 2012, ISBN 978-80-247-4372-1.

VÁCHAL, J., M. VOCHOZKA. *Podnikové řízení*. Praha: Grada, 2013, ISBN 978 – 80-247-4642-5.

Doporučené studijní zdroje:

KISLINGEROVÁ, E. et al. *Manažerské finance*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, ISBN 978-80-7179-903-0.

SYNEK, M. et al. *Manažerská ekonomika*. 4. doplněné vydání. Praha: Grada, 2007, ISBN 978-80-247-1992-4.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

MIKOVCOVÁ, H. a H. SCHOLLEOVÁ. *Praktikum Podniková ekonomika pro bakalářské studium*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, ISBN 80-86898-78-4.

MULAČ, P., M. VOCHOZKA a V. MULAČOVÁ. *Podniková ekonomika*. České Budějovice: VŠTE, 2009, ISBN 978-80-87278-25-3.

? Otázky a úkoly

- 1) Jaký je rozdíl mezi interním a externím zdrojem financování projektů podniku?
- 2) Na jakých faktorech je závislá možnost financování ze zadržených zdrojů?
- 3) Jaké znáte typy odpisů?

? Úkoly k zamyšlení a diskuzi

- 1) Diskutujte o možnostech financování investičních projektů podniku.
- 2) Z hlediska managementu podniku je výhodnější financování projektů ze zadržených zdrojů podniku nebo financování z odpisů podniku.

🔑 Klíč k řešení otázek:

- 1) Viz výklad.
- 2) Viz výklad.
- 3) Viz výklad.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Kapitola 10: Financování podniku vnitřními zdroji - z rezerv, z racionalizačních opatření

Klíčové pojmy:

financování z vnitřních zdrojů, financování z rezerv, účetní rezervy, racionalizační opatření podniku, samofinancování

Cíle kapitoly:

- pochopení pojmu financování podniku z vytvořených rezerv,
- porozumění racionalizačním opatřením v podniku,
- pochopení vztahu mezi racionalizačními opatřeními a rizikem podnikání,
- porozumění pojmu samofinancování.

Čas potřebný ke studiu kapitoly: 10 hodin

Výklad:

V předchozí kapitole jsme rozdělili možnosti financování podniku z interních zdrojů a financování z externích zdrojů. Do interních zdrojů řadíme zejména zadržený zisk a odpisy. Další možností financování z interních zdrojů je financování z finančních rezerv a z racionalizačních opatření. Na tyto dva zdroje financování podniku je zaměřena tato kapitola.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Mezi interní zdroje podniku tedy patří tzv. **rezervy**. Rezervy jsou zdroje podniku, které byly vytvořeny za účelem krytí budoucích výdajů podniku. Podnik, je obvykle zahrnuje do nákladů, a proto snižují společností zisk. Rezervy ale zároveň nemusí být uznány jako daňový náklad. Bilance společnosti obvykle zahrnuje rezervy jako cizí zdroje, nebo jako ostatní pasiva. Důvod zahrnování rezerv mezi cizí zdroje nebo ostatní pasiva je ten, že tyto zdroje představují budoucí závazky podniku na financování výkonů v budoucnosti.

V České republice existují u tzv. nefinančních podniků dva typy zákonných rezerv. Jedná se o rezervy, které slouží k **obnově a opravám dlouhodobého hmotného majetku**, u kterého je doba odepisování více než šest let. Dalším typem rezerv jsou rezervy, kterými lze kryt **neuhrazené pohledávky**, a kdy subjekty, které nemají splacené tyto pohledávky, jsou v konkurzním řízení.

Je samozřejmě možné, aby podnik vytvářel i **další rezervy**, ale ty jsou vytvářeny pouze jako tzv. **účetní rezervy**.

Racionalizační opatření je další možností získání interních finančních prostředků podniku k dalšímu rozvoji společnosti. Je ale nutné připomenout, že racionalizační opatření nesmí narušit finanční stabilitu firmy, jinak řečeno nesmí zvýšit podstatným způsobem finanční riziko společnosti. Je na managementu společnosti, aby vybral takové postupy, které přinesou podniku volné finanční prostředky a zároveň, **nedojde k celkové finanční nestabilitě podniku**.

Podle posledních průzkumů v podnikových investicích jsou zaznamenány následující **tři základní trendy** – nejdůležitějším zdrojem financování jsou **interní zdroje**, z interních zdrojů jsou to pak **odpisy**. Posledním trendem je z pohledu externích zdrojů **emise obligací a akcií**.

Samofinancování podniku je pojem pro financování společnosti vlastními zdroji. Hlavní výhody samofinancování jsou uvedeny v následujícím přehledu:

- nedochází k navýšení akcionářů,
- podnik nemusí hradit náklady na emisi akcií nebo dluhopisů,
- výrazným způsobem dojde ke snížení finančního rizika podniku,

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

- pokud dojde ke snížení rizika, pak je možné investice použít i na více rizikové projekty.

Samofinancování samozřejmě přináší i nevýhody, které jsou následující:

- vyšší náklady při využití nerozděleného zisku než jsou u cizích zdrojů financování,
- management podniku může ztratit určitou obezřetnost při financování projektů a také může poklesnout efektivita podnikání společnosti,
- mohou se projevit i další negativní jevy jako je např. stagnace výrobní struktury.

Studijní materiály:

Základní literatura:

VOCHOZKA, M., P. MULAČ et al. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada, 2012, ISBN 978-80-247-4372-1.

VÁCHAL, J., M. VOCHOZKA. *Podnikové řízení*. Praha: Grada, 2013, ISBN 978 – 80-247-4642-5.

Doporučené studijní zdroje:

KISLINGEROVÁ, E. et al. *Manažerské finance*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, ISBN 978-80-7179-903-0.

SYNEK, M. et al. *Manažerská ekonomika*. 4. doplněné vydání. Praha: Grada, 2007, ISBN 978-80-247-1992-4.

MIKOVCOVÁ, H. a H. SCHOLLEOVÁ. *Praktikum Podniková ekonomika pro bakalářské studium*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, ISBN 80-86898-78-4.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

MULAČ, P., M. VOCHOZKA a V. MULAČOVÁ. *Podniková ekonomika*. České Budějovice: VŠTE, 2009, ISBN 978-80-87278-25-3.

? Otázky a úkoly

- 1) Jaké jsou výhody financování podniku z vytvořených rezerv?
- 2) Na co musí management podniku dát pozor, pokud chce provést racionalizační opatření?
- 3) Jaké jsou hlavní klady a zápory při samofinancování podniku.

? Úkoly k zamyšlení a diskuzi

- 1) Diskutujte o reálných možnostech, které management podniku při racionalizačních opatřeních v podniku.
- 2) Zamyslete se nad tím, jaké reálné možnosti má management podniku při použití interních zdrojů podniku pro financování svěřené společnosti.

🔑 Klíč k řešení otázek:

- 1) Viz výklad,
- 2) Viz výklad,
- 3) Viz výklad.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Kapitola 11: Financování podniku vnějšími zdroji - úvěrem, zálohami odběratelů

Klíčové pojmy:

krátkodobé zdroje podniku, náklady na použitý kapitál, optimalizace zadluženosti, dodavatelský úvěr, zálohy odběratelů

Cíle kapitoly:

- pochopení pojmu krátkodobé finanční zdroje podniku,
- vysvětlení optimalizace krátkodobých zdrojů podniku,
- porozumění závazků vůči dodavatelům z pohledu krátkodobých zdrojů podniku,
- vysvětlení obchodních úvěrů z pohledu krátkodobých zdrojů podniku.

Čas potřebný ke studiu kapitoly: 10 hodin

Výklad:

O **krátkodobých externích zdrojích** hovoříme při závazcích společnosti, které jsou splatné do jednoho roku. Mezi tyto závazky řadíme např. **krátkodobé bankovní úvěry, mzdy, které dlužíme zaměstnancům, zálohy, které jsme vybrali od odběratelů nebo neuhrazené faktury.**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Dlouhodobý externí kapitál je tvořen závazky společnosti s dobou splatnosti delší než jeden rok. Jedná se např. o **hypoteční úvěry, leasingové dluhy nebo bankovní úvěry**.

Využití **cizího kapitálu** je pro podnik většinou méně **finančně náročné**, než využití **vlastního kapitálu**. To je způsobeno tzv. **finanční pákou a daňovým štítem**. Úroky z externích zdrojů snižují daňové zatížení společnosti, protože se přičítají k nákladům. Výnosnost vlastního kapitálu je tedy zvýšena využitím externích zdrojů. Existují ale i důvody, které omezují využití externích zdrojů. V prvním případě cizí kapitál navyšuje celkovou zadluženost podniku, a to má vliv na finanční stabilitu společnosti. Při **zvyšující se zadluženosti** společnosti, **roste i riziko** pro věřitele a ten požaduje vyšší rizikovou prémii neboli **vyšší úrok**.

Při hledání optimálního poměru mezi cizím a vlastním kapitálem nelze najít jednoznačnou odpověď. Např. bankovní sektor je financován převážně z cizích zdrojů. Naproti tomu výrobní podniky mají poměr mezi cizím a externím kapitálem vyrovnaný. Pokud chceme určit **optimální strukturu poměrem mezi vlastním a cizím kapitálem** můžeme využít rovnici nákladů na použitý kapitál **WACC** – Waigned Average Cost of Capital. To lze přeložit jako vážený průměr nákladů na kapitál.

$$WACC = re * (E / C) + rd * (1-t) * (D / C)$$

re - náklady na vlastní kapitál,

rd - náklady na cizí kapitál,

C - celkový investovaný kapitál (D+E),

E - vlastní kapitál,

D - cizí kapitál,

t - sazba daně ze zisku.

Optimalizace zadluženosti vychází z předpokladu, že cizí kapitál je levnější než kapitál vlastní. Dalším předpokladem je, že pokud **roste zadluženost**, roste i **úroková míra z důvodu růstu rizika**. **Krátkodobý cizí kapitál** by měl být použit k financování rychle

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

zpeněžitelných složek majetku podniku (např. hotové výrobky). Naopak majetek dlouhodobý by měl být kryt investiční složky majetku podniku.

Závazky vůči dodavatelům jsou jedním z nejběžnějších cizích zdrojů financování společnosti. Tento **úvěr vzniká**, pokud dodavatel umožní odběrateli **uhradit fakturu s určitou dobou splatnosti**. To ale znamená, že po dobu splatnosti faktury dodavatel odběrateli poskytuje bezúročný úvěr.

Hlavní **výhodou obchodního úvěru** je, že i když odběratel nemá dostatek finančních prostředků na zakoupené služby nebo zboží v době odběru, dodavatelům to přesto umožňuje **realizovat odbyt**, který by se třeba při okamžité platbě v hotovosti ani neuskutečnil. **Nevýhodou** samozřejmě je, že v případě **nesolventnosti odběratele**, nemusí být zboží nebo služba uhrazeny vůbec. Často se v takovém případě stává, že dochází k tzv. druhotné platební neschopnosti. **Proto je třeba, aby management podniku věnoval mimořádnou péči řízení svých pohledávek.**

Zálohy odběratelů vůči dodavatelům opět představují zdroj bezúročného financování pro dodavatele. **Navíc zálohy odběratelů nepodléhají dani z přidané hodnoty okamžitě, ale až v okamžiku předání např. zboží nebo služby.** Daň je tedy vyúčtována až na závěrečné faktuře.

Studijní materiály:

Základní literatura:

VOCHOZKA, M., P. MULAČ et al. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada, 2012, ISBN 978-80-247-4372-1.

VÁCHAL, J., M. VOCHOZKA. *Podnikové řízení*. Praha: Grada, 2013, ISBN 978 – 80-247-4642-5.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Doporučené studijní zdroje:

KISLINGEROVÁ, E. et al. *Manažerské finance*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, ISBN 978-80-7179-903-0.

SYNEK, M. et al. *Manažerská ekonomika*. 4. doplněné vydání. Praha: Grada, 2007, ISBN 978-80-247-1992-4.

MIKOVCOVÁ, H. a H. SCHOLLEOVÁ. *Praktikum Podniková ekonomika pro bakalářské studium*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, ISBN 80-86898-78-4.

MULAČ, P., M. VOCHOZKA a V. MULAČOVÁ. *Podniková ekonomika*. České Budějovice: VŠTE, 2009, ISBN 978-80-87278-25-3.

Otázky a úkoly

- 1) K čemu slouží výpočet podle rovnice WACC?
- 2) Proč je využití cizího kapitálu pro podnik méně finančně náročné, než využití vlastního kapitálu?
- 3) Jaké jsou výhody a nevýhody obchodního úvěru?
- 4) Jaké jsou výhody a nevýhody záloh odběratelů pro dodavatele?

Úkoly k zamyšlení a diskuzi

- 1) Diskutujte o rizicích pro odběratele při zvýšeném využívání nákupů pomocí záloh dodavatelům.
- 2) Zamyslete se nad tím, proč krátkodobý cizí kapitál je levnější než kapitál vlastní.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

🔑 Klíč k řešení otázek:

- 1) *Viz výklad.*
- 2) *Viz výklad.*
- 3) *Viz výklad.*
- 4) *Viz výklad.*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Kapitola 12: Financování podniku - kontokorentním úvěrem, eskontním úvěrem

Klíčové pojmy:

Krátkodobé financování podniku, bankovní krátkodobé úvěry, kontokorentní úvěry, eskontní úvěry, negociační úvěr.

Cíle kapitoly:

- pochopení využívání bankovních krátkodobých úvěrů v podnikové praxi,
- cílové využití kontokorentního úvěru u podniků,
- porozumění využití eskontního úvěru ve finančním řízení podniku,
- negociační úvěr a jeho využití v mezinárodním obchodě.

Čas potřebný ke studiu kapitoly: 10 hodin

Výklad:

Bankovní krátkodobé úvěry jsou jedním ze základních zdrojů krátkodobého financování oběžného majetku. Jedná se o bankovní úvěry, které mají dobu splatnosti kratší než jeden rok. Tyto úvěry jsou většinou pro společnosti více dostupné než investiční půjčky. Aby byla žádost o úvěr kladně vyřízena, banky provádějí tzv. bonitní šetření, kdy zjišťují schopnost dlužníka hradit své závazky. Významným faktorem k získání úvěru je i právní

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

forma podnikání subjektu, který o úvěr žádá. **Banky** většinou od podniků **požadují zajištění**, kdy jako jistící instrument jsou využívány **směnky** nebo např. **dlouhodobý hmotný majetek**.

Úvěry jsou většinou používány **na úhradu faktur**, nebo ke **splacení předchozích úvěrů**. Úvěr se většinou splácí pomocí předem daných termínů dle požadavků banky. Většinou se během období, na které je úvěr půjčen, splácí měsíčně pouze úroky a splátka úvěru proběhne až na konci období jednorázově.

Úvěr je splácen z tržeb, to znamená z prodeje výrobků a služeb, výnosem z jiného úvěru nebo z jiných disponibilních zdrojů. Jak je z předešlé věty patrné, splacení úvěru v sobě nese i určité riziko. Management podniku si musí uvědomit, že úroky z úvěru i samotný úvěr je třeba splácet i v situaci, že podniku se nedaří plnit hospodářské výsledky. Pokud podnik nedodrží platební lhůty stanovené bankou, může banka úvěr společnosti zrušit a žádat okamžité splacení půjčených finančních prostředků včetně navýšení o sjednané penále. Jak již bylo řečeno, podnik musí splácet nejenom půjčené prostředky, ale i prostředky další. **Nákladem úvěru je nejen úrok**, ale i např. další poplatky, které jsou spojeny se získáním úvěru. Jsou to poplatky např. za posouzení žádosti o úvěr nebo vedení účtu. Úrok se obvykle vyjadřuje pomocí **roční úrokové sazby** a může být buď **fixní, nebo variabilní**.

Kontokorentní úvěr – je to **kombinace běžného účtu** podniku s možností čerpat z tohoto účtu do **výše úvěrového limitu**. V případě, že společnost nemá dostatek svého kapitálu, může své **závazky hradit čerpáním úvěru**. Pokud na účet podniku přijdou finanční prostředky, úvěr je automaticky splácen. Hlavní **výhodou** je, že podnik čerpá úvěr pouze do **potřebné výše**. **Nevýhodou kontokorentního úvěru** je jeho **vysoké úročení**, a proto není příliš vhodné tento úvěr využívat trvale.

Eskontní úvěr je podobně jako kontokorentní úvěr **využíván ke krátkodobému financování potřeb společnosti**. V praxi je **méně využíván**, než kontokorentní úvěr z důvodu větší složitosti jeho získání. Eskontní úvěr je úvěr, který vzniká odkupem směnky bankou. Podnik (**remitent**) tuto směnku získal od svého odběratele (**emitenta**), který mu tak ručí za odebrané zboží. Podnik (remitent), který přijal směnku, ale potřebuje finanční hotovost, tak tuto směnku předá bance a ta ji eskontuje. Vyplatí podniku (remitentovi) peníze, které jsou sníženy o tzv. diskont (odměna bance). Odběratel (emitent) zboží se tak stal dlužníkem banky. V případě, že by ale neuhradil emitent své závazky vůči bance, banka by požadovala

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

směnečné plnění po remitentovi, kterému vyplatila finanční hotovost. **Výhodou** eskontního úvěru je rychlé získání finančních prostředků od banky a **nízká úroková sazba**. **Nevýhodou** je pro remitenta nutnost uhrazení diskontu bance a **platba některých dalších poplatků**.

V praxi se můžeme setkat i s **modifikací eskontního úvěru a to s negociačním úvěrem**, který je využíván v zahraničních obchodních vztazích.

Studijní materiály:

Základní literatura:

VOCHOZKA, M., P. MULAČ et al. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada, 2012, ISBN 978-80-247-4372-1.

VÁCHAL, J., M. VOCHOZKA. *Podnikové řízení*. Praha: Grada, 2013, ISBN 978 – 80-247-4642-5.

Doporučené studijní zdroje:

KISLINGEROVÁ, E. et al. *Manažerské finance*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, ISBN 978-80-7179-903-0.

SYNEK, M. et al. *Manažerská ekonomika*. 4. doplněné vydání. Praha: Grada, 2007, ISBN 978-80-247-1992-4.

MIKOVCOVÁ, H. a H. SCHOLLEOVÁ. *Praktikum Podniková ekonomika pro bakalářské studium*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, ISBN 80-86898-78-4.

MULAČ, P., M. VOCHOZKA a V. MULAČOVÁ. *Podniková ekonomika*. České Budějovice: VŠTE, 2009, ISBN 978-80-87278-25-3.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

? Otázky a úkoly

- 1) Krátkodobé bankovní úvěry používáme ke krátkodobému financování oběžného majetku. Proč nejsou tyto úvěry využívány k investiční činnosti?
- 2) Jaké jsou hlavní výhody a nevýhody kontokorentního úvěru?
- 3) U eskontního úvěru se vyskytují pojmy emitent a remitent. Vysvětlete tyto pojmy na svém příkladu.

? Úkoly k zamyšlení a diskuzi

- 1) Z hlediska managementu podniku se zamyslete nad výhodností využití kontokorentního úvěru a bankovního krátkodobého úvěru.
- 2) Zamyslete se nad tím, proč je asi eskontní úvěr méně využíván v praxi.

🔑 Klíč k řešení otázek:

- 1) *Viz výklad.*
- 2) *Viz výklad.*
- 3) *Viz výklad.*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Kapitola 13: Financování podniku - akceptačním úvěrem, ostatními zdroji

Klíčové pojmy:

akceptační úvěr, ramboursní úvěr, revolvingový úvěr, lombardní úvěr, finanční restrukturalizace, úpadek

Cíle kapitoly:

- pochopení pojmu akceptační úvěr,
- porozumění využití ramboursního úvěru,
- porozumění využitelnosti revolvingového úvěru v praxi,
- vysvětlení pojmu finanční restrukturalizace a úpadek firmy.

Čas potřebný ke studiu kapitoly: 10 hodin

Výklad:

Akceptační úvěr se využívá v situaci, kdy podnik nedostává přímo od banky finanční prostředky, ale banka se zaváže, že zaplatí za dlužníka (podnik) ve lhůtě splatnosti jeho pohledávky. Banka akceptuje směnku podniku a přejímá tak jeho závazek.

Ramboursní úvěr je upravený akceptační úvěr, ale používá se v mezinárodním obchodě. Jedná se o akcept směnky, který je vystaven na dovozce, který je tedy dlužníkem. Dovozece

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

tedy požádá banku, aby akceptovala směnky, které na něj vystavil vývozce. Banku pak nazýváme ramboursní bankou a obvykle se nachází ve třetí zemi.

Jak již bylo řečeno v předchozí kapitole, mezi krátkodobé bankovní půjčky řadíme hlavně krátkodobé úvěry, kterými jsou hrazeny zejména zásoby, a ostatní oběžné prostředky.

Revolvingový úvěr řadíme také mezi krátkodobé půjčky a je většinou poskytován na financování konkrétního předmětu. Hlavní rozdíl od klasické krátkodobé půjčky je v tom, že u revolvingového úvěru se splacená část půjčky může opětovně čerpat na financování dalších potřeb podniku. Není tedy nutné sepsat další smlouvu o úvěru. Většinou bývá dražší než klasický krátkodobý úvěr, je tam tedy vyšší úroková sazba. V některé literatuře je **revolvingový účet** uváděn již k **půjčkám střednědobým**. Velmi často je totiž sjednáván na období delší než jeden rok.

Lombardní úvěr je opět řazen do krátkodobých půjček a využívá se u rizikových klientů banky nebo u klientů, kteří s podnikáním začínají. U tohoto úvěru je krátkodobá půjčka **zajištěna buď movitou věcí, cennými kovy, uměleckými sbírkami nebo a to nejčastěji cennými papíry nebo důvěryhodnými pohledávkami**. Podniku je poskytnuta pevná částka, která je úročena po celou dohodnutou dobu splatnosti. Jak tyto zdroje podnik využije je na jeho zvážení a banka nepodmiňuje svou půjčku detaily využití úvěru. **Nevýhodou** této půjčky je, že podnik musí vlastnit nějaká aktiva, která je schopen nabídnout bance a ta musí být ochotna tyto aktiva akceptovat. Další nevýhodou je **vyšší úroková sazba**. V praxi je Lombardní úvěr **méně často využíván**.

Finanční restrukturalizace představuje takové změny, kdy dochází ke změně struktury a aktiv a pasiv podniku. Smyslem finanční restrukturalizace je dosáhnout **vyššího zdraví společnosti**, tj. např. zvýšení výnosnosti, navýšení tržní hodnoty společnosti atd.

Pokud je společnost bez výrazných problémů, pak se finanční restrukturalizace týká hlavně **změny struktury jak pasiv, tak i aktiv**. Naopak u podniku, který vykazuje zvýšené finanční problémy, přistupujeme ke změnám v restrukturalizace kapitálu, kam řadíme např. zlepšení dlouhodobé finanční stability a k obnově likvidity. Obnovu likvidity můžeme provést např. odprodáním nepotřebných zásob.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

V krajní situaci se již nachází podnik, který je nesolventní, kdy **firemní závazky přesahují čistou tržní hodnotu společnosti**. Pokud se nenajde silný obchodní partner, který by do podniku vstoupil, pak taková společnost již nemá jinou možnost, než vyhlásit **úpadek**. Příčinou úpadku mohou být následující důvody – zastaralé výrobky, zastaralá technologie nebo např. nespolehliví odběratelé a druhotná platební neschopnost. Velmi často je ale důvodem úpadku firmy **nekompetentnost managementu podniku**.

Studijní materiály:

Základní literatura:

VOCHOZKA, M., P. MULAČ et al. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada, 2012, ISBN 978-80-247-4372-1.

VÁCHAL, J., M. VOCHOZKA. *Podnikové řízení*. Praha: Grada, 2013, ISBN 978 – 80-247-4642-5.

Doporučené studijní zdroje:

KISLINGEROVÁ, E. et al. *Manažerské finance*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, ISBN 978-80-7179-903-0.

SYNEK, M. et al. *Manažerská ekonomika*. 4. doplněné vydání. Praha: Grada, 2007, ISBN 978-80-247-1992-4.

MIKOVCOVÁ, H. a H. SCHOLLEOVÁ. *Praktikum Podniková ekonomika pro bakalářské studium*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, ISBN 80-86898-78-4.

MULAČ, P., M. VOCHOZKA a V. MULAČOVÁ. *Podniková ekonomika*. České Budějovice: VŠTE, 2009, ISBN 978-80-87278-25-3.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

? Otázky a úkoly

- 1) Jaký je zásadní rozdíl mezi použitím revolvingového úvěru a klasickým krátkodobým bankovním úvěrem?
- 2) Vyjmenujte výhody využití Lombardního úvěru v podnikové praxi.
- 3) Kdy společnost vyhláší úpadek. Vyjmenujte některé situace.

? Úkoly k zamyšlení a diskuzi

- 1) Diskutujte o osobní zodpovědnosti managementu na řízení společnosti.
- 2) Zamyslete se nad tím, jak je možné zabránit úpadku společnosti.

🔑 Klíč k řešení otázek:

- 1) *Viz výklad.*
- 2) *Viz výklad.*
- 3) *Viz výklad.*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace profesního vzdělávání ve vazbě na potřeby Jihočeského regionu
CZ .1.07/3.2.08/03.0035

Použitá literatura

VOCHOZKA, M., P. MULAČ et al. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada, 2012, ISBN 978-80-247-4372-1.

VÁCHAL, J. a M. VOCHOZKA. *Podnikové řízení*. Praha: Grada, 2013, ISBN 978 – 80-247-4642-5.

KISLINGEROVÁ, E. et al. *Manažerské finance*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, ISBN 978-80-7179-903-0.

SYNEK, M. et al. *Manažerská ekonomika*. 4. doplněné vydání. Praha: Grada, 2007, ISBN 978-80-247-1992-4.

MIKOVCOVÁ, H. a H. SCHOLLEOVÁ. *Praktikum Podniková ekonomika pro bakalářské studium*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, ISBN 80-86898-78-4.

MULAČ, P., M. VOCHOZKA a V. MULAČOVÁ. *Podniková ekonomika*. České Budějovice: VŠTE, 2009, ISBN 978-80-87278-25-3.